

VVE Beleidskader Zaan Primair

'Een stevig en breed fundament voor het jonge kind.'

Route van het concept:

Bestuursteam: juni 2014

Adviesgroep *Het jonge kind*: september 2014

VVE coördinatorenoverleg: oktober 2014

Bestuursteam: november 2014

Directie Beraad: januari 2015

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Noodzaak voor vaststellen van VVE beleid binnen Zaan Primair	4
3. Wettelijk kader voor VVE beleid	5
4. Stand van zaken VVE beleid in Zaanstad.....	6
4.1 Gemeentelijk beleidskader voor VVE.....	6
4.2 Criteria voor toewijzing VVE middelen in Zaanstad	7
4.3 Stand van zaken op basis van monitorgegevens	7
5. Middelen	9
5.1 Onderwijsachterstanden.....	9
5.2 VVE	11
5.3 Uitgangspunten voor financieel beleid	13
6. Uitgangspunten voor VVE Beleid Zaan Primair 2014 - 2018.....	15
6.1 Curriculum <i>Het jonge kind</i> (2 1/2 – 7 jarigen).....	16
6.2 Resultaatgericht werken binnen een doorgaande lijn.....	18
6.3 Personeel en scholing	19
6.4 Kwaliteitszorg: cyclus van uitvoering, verantwoordelijkheid en aansturing	21
7. Samenvatting en aanbevelingen.....	23

Bijlagen

1. Overzicht gegevens VVE scholen, september 2014
2. Stand van zaken 2013, aandachtspunten VVE Inspectie Onderzoek 2010
3. Aanvraag VVE middelen Zaan Primair 2014 - 2015
4. Toedeling VVE gelden uit BOA lumpsum 2014 – 2015
5. Overzicht van de uit te werken VVE onderdelen in de ZP Projectgroepen 2014 - 2015
6. Evaluatie formulier VVE Zaan Primair, september 2014

1. Inleiding

Zaan Primair kent een lange traditie in het uitvoeren van VVE programma's.

In het kader van Onderwijs Voorrang Beleid en met GOA-middelen is in de jaren 80 een begin gemaakt met het ontwikkelen en aanbieden van een specifiek programma voor jonge kinderen en de bijbehorende scholing aan personeel. Dit programma was bestemd voor specifieke doelgroep kinderen vanaf 2,5 tot en met 6 jaar en hun ouders. De kracht van het aanbod was vooral gelegen in de doorgaande lijn van het programma: de start vanaf de peuterspeelzaal (voorschool) en de voortgang ervan in de groepen 1,2 en 3 (vroegschool) van de basisschool en de specifieke activiteiten met/voor ouders. De kracht van de aanpak was vooral gelegen in de scholing van het personeel, het gebruik van effectief bewezen programma's en de samenwerking tussen peuterspeelzaal en basisschool.

Vanaf het begin is de gemeentelijke overheid sterk betrokken geweest in haar rol van formeel verantwoordelijke voor de voorschool, subsidieverstrekker VVE, regievoerder voor beleidsontwikkeling VVE en aanjager van nieuwe ontwikkelingen op dit specifieke beleidsterrein.

In Zaanstad is deze gemeentelijke rol vorm gegeven in de VVE-beleidsgroep.¹ Daarnaast zijn er nog verschillende werkgroepen² actief, die specifieke onderdelen van het VVE beleid verder uitwerken.

Binnen Zaan Primair werken 10 scholen samen met peuterspeelzalen aan verschillende VVE programma's.³ De gemeente wijst peuterspeelzalen aan die in aanmerking komen voor de uitvoering van VVE-programma's. Zaan Primair basisscholen nodigen peuterspeelzalen uit voor de samenwerking en de uitvoering van de VVE-programma's in de groepen 1 en 2.

De aanbieders van kinderopvang zijn verantwoordelijk voor het voorschoolse deel van de VVE-programma's. Zaan Primair en Agora zijn verantwoordelijk voor het vroegschoolse deel van de VVE-programma's.

In deze notitie is gekozen voor de term BKC als het gaat om de toekomstige situatie en de term VVE-school als het gaat om de huidige situatie. Binnen de werkwijze van het toekomstige BKC heeft de ontwikkeling van het jonge kind prioriteit. De samenwerking tussen scholen en de

¹ De VVE Beleidsgroep bestaat uit: gemeente Zaanstad (regie), Zaan Primair, Agora, Peutersaen, GGD/Zaanstreek Waterland (Zaanse Taalacademie, Centrum Jong/JGZ, Staflogopedie) en sinds mei 2014 Babino, Kindzorg en Tinteltuin.

² Zaan Primair neemt deel aan de VVE Werkgroepen: Ouderbeleid en Resultaatafspraken & VVE-monitor.

³ Zie bijlage 1. Overzicht gegevens VVE scholen, september 2014

voorscholen én de programma's van de voor- en vroegschoolse educatie staan daarom centraal. In de voorschool wordt een start gemaakt met werken aan een doorgaande ontwikkelingslijn⁴ die voor het totale aanbod van een BKC kenmerkend is.

Deze notitie doet geen uitspraken over *Passend Onderwijs*. Het beleidskader hiervoor wordt momenteel aangepast aan de nieuwe wet- en regelgeving. De intentie is om op termijn het VVE beleid te koppelen aan het beleid voor Passend Onderwijs. Het VVE-aanbod zal daardoor onderdeel uit gaan maken van het ondersteuningsprofiel en het zorgaanbod per school.

2. Noodzaak voor vaststellen van VVE beleid binnen Zaan Primair

Ondanks de lange traditie en de opgebouwde expertise van VVE programma's binnen Zaan Primair is er nog geen VVE beleid vastgesteld.

De noodzaak en het belang om VVE beleid te beschrijven is:

- Het formaliseren van de reeds bestaande dagelijkse praktijk en expertise.
- Het Meerjaren Beleid Plan voor 2014 – 2018, waarin de vorming van BKC's een speerpunt is met prioriteit voor de ontwikkeling van het jonge kind en aandacht voor ouders als partner.
- Wet- en regelgeving van de overheid waardoor het beleid⁵- en verantwoordingskader⁶ van de Inspectie meer specifiek wordt.
- Recent onderzoek op het gebied van hersenontwikkeling bij jonge kinderen⁷ en nieuwe inzichten op het gebied van *Early Childhood*.

De VVE scholen van Zaan Primair hebben in de loop van de jaren een grote expertise opgebouwd.

⁴ Onder een *doorgaande lijn* wordt verstaan: 'De samenwerking tussen de voor- en vroegschool in de vorm van gezamenlijke afspraken over de pedagogische visie; lesmethode; aanpak; resultaten; zorg en ouderbetrokkenheid.

⁵ De VVE Beleidsgroep werkt aan het Handboek VVE Zaanstad, een beschrijving voor VVE kwaliteitsbeleid.

⁶ Toezichtkader VVE, Inspectie van het onderwijs, oktober 2013

⁷ Recente onderzoeken en inzichten wijzen uit dat de basis voor de ontwikkelingspotentie van de hersenen wordt gelegd in de *Early Childhood*: de vroege kinderjaren waar spelen en leren op een natuurlijke manier geïntegreerd zijn. Hoe vaker er in de vroege kinderjaren appèl gedaan wordt op de ontwikkelingspotentie van de hersenen, des te breder en sterker het basisfundament voor de verdere ontwikkeling van de hersenen wordt gelegd.

Deze expertise is zichtbaar in de kennis van de VVE-specialisten⁸ over tweede taalontwikkeling; kennis over/vaardigheid in het planmatig gebruik van de methode *Piramide of Startblokken* aangevuld met het programma *De Droomvogel*⁹; ouderbetrokkenheid in de vorm van beleid, ouderboekjes en structurele ouderbijeenkomsten in ouderkamers; hoge kwaliteit van het woordenschat-onderwijs door programma *LOGO 3000*; structurele afstemming en overdracht met de vroegschool m.b.t. de leeropbrengsten. Deze expertise is op dit moment alleen beschikbaar op de VVE scholen zelf. In het belang van kwaliteitsverbetering en professionalisering van het aanbod voor jonge kinderen op alle BKC's van Zaan Primair is het noodzakelijk dat deze expertise op niveau blijft, geborgd wordt en beschikbaar gemaakt wordt voor alle BKC's van Zaan Primair. In schooljaar 2014 – 2015 zijn projectgroepen gestart die onderdelen hiervan uit gaan werken.

De expertise die reeds is opgebouwd op de VVE scholen is te zien op diverse niveaus:

- Leerkracht competenties: didactische en pedagogische kennis; vaardigheden en materiaalgebruik
- Inrichting van de leeromgeving
- Ouderbeleid
- Samenwerking en overleg binnen externe/interne netwerken.

Deze expertise en de verworven inzichten op basis van VVE rapportages uit voorgaande jaren zijn benut voor het schrijven van deze notitie.

3. Wettelijk kader voor VVE beleid

De regelgeving van VVE is in Nederland vastgelegd in de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKÉ, 2010)

⁸ VVE-specialisten zijn leerkrachten in groep 1 en 2: die geschoold zijn in en werken met *Piramide of Startblokken*, op hun school de coördinerende rol vervullen voor het planmatig werken met de vroegschool en hun school vertegenwoordigen in het ZP VVE-coördinatorenoverleg.

⁹ De *Droomvogel* is een Spelstimuleringsprogramma met de volgende doelstellingen:

- Het stimuleren van creativiteit en fantasiespel bij kinderen
- Het uitbreiden van het spelrepertoire van kinderen
- Het verbeteren van het samenspelen en het inoefenen van sociale vaardigheden
- Het stimuleren van de taalontwikkeling
- Vroegtijdig signaleren van opvallend spelgedrag en gebrekkige sociale vaardigheden
- Ondersteunende begeleiding voor kinderen met een taal- en of spelachterstand programma

De belangrijkste doelstelling van VVE beleid was: het bereiken van zoveel mogelijk *doelgroep-kinderen*, om deze kinderen met behulp van VVE programma's betere kansen te bieden op een goede schoolloopbaan.

Nu binnen de voorschoolse periode een bereik van 80% behaald is, in de vroegschoolse periode 73% en steeds meer kinderopvangorganisaties een VVE aanbod hebben, verschuift de doelstelling.

De belangrijkste doelstelling van het huidige landelijke VVE beleidskader is het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse voorziening.

Deze doelstelling sluit goed aan bij de nieuwe doelstellingen die Zaan Primair geformuleerd heeft in het MJB 2014 – 2018: de ontwikkeling van BKC's en de specifieke aandacht daarin voor het jonge kind met de inzichten over Early Childhood.

Het Nederlandse VVE beleid wordt op gemeentelijk niveau niet eenduidig aangestuurd.

Gemeentes mogen hierin eigen keuzes maken en verschillende accenten leggen.

De gemeente heeft de regierol voor het voorschoolse deel: peuterspeelzalen en kinderopvang.

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het vroegschoolse deel: groep 1 en 2 van de basisschool.

4. Stand van zaken VVE beleid in Zaanstad

4.1 Gemeentelijk beleidskader voor VVE

In Zaanstad zijn de speerpunten van het onderwijsbeleid als volgt geformuleerd:

- Ontwikkeling van Brede Kindcentra en Integrale Kindcentra.
- Kwaliteitsverhoging Voor- en Vroegschoolse Educatie:

“door effectieve interventies in de voor- en vroegschool wordt de doorgaande ontwikkeling van peuters tot basisschoolleerlingen versterkt.”

- Versterking verlengde onderwijstijd.¹⁰

4.2 Criteria voor toewijzing VVE middelen in Zaanstad

De gemeente draagt de wettelijke verantwoordelijkheid om de VVE middelen te beheren en toe te wijzen. Ze doen dit in de vorm van hun regierol op het gebied van beleidsontwikkeling en in hun rol als subsidieverstrekker. De doelgroep waarvoor de VVE middelen worden ingezet is in Zaanstad vastgesteld. De gemeente Zaanstad hanteert een brede doelgroep definitie:

- Kinderen van 2 tot 6 jaar met een leerling-gewicht (0,3 of 1,2) op basis van de nieuwe gewichtenregeling (aug. 2006) gebaseerd op het opleidingsniveau van ouders.
- Kinderen met leerling-gewicht 0, die meertalig worden opgevoed, maar onvoldoende Nederlands krijgen aangeboden. (m.a.w. de opvoedtaal thuis is een andere taal dan de Nederlandse taal)
- Kinderen met een aantoonbare (taal)achterstand. De indicatie hiervoor gebeurt door Centrum Jong.

Deze doelgroep-bepaling doet echter geen recht aan 'onderwijs op maat' voor leerlingen met een (taal)achterstand die buiten de regeling vallen. Eveneens doet het geen recht aan de niet VVE-scholen die geconfronteerd worden met een gering aantal doelgroep-leerlingen, waarvoor zij geen specifieke expertise/ VVE-aanpak kunnen inzetten. Binnen Zaan Primair is dit knelpunt benoemd door het VVE-coördinatorenoverleg. Binnen de (gemeentelijke) overheid wordt dit knelpunt ook (h)erkend. De VVE Beleidsgroep werkt aan het opstellen van nieuwe criteria om dit knelpunt op te lossen, zodat het beschreven kan worden in het Handboek VVE Zaanstad.

4.3 Stand van zaken op basis van monitorgegevens

VVE wordt gefinancierd vanuit de overheid. Het ministerie OCW heeft de Inspectie opdracht gegeven om gemeentes te volgen en te beoordelen op de inzet van de middelen en de behaalde resultaten.

In elke gemeente worden regelmatig onderzoeken gedaan en monitoren uitgevoerd.

¹⁰ Voorbeelden van verlengde onderwijstijd zijn: De Zomerschool; het naschoolse aanbod (NSA) in het BKC; Instroomgroepen voor 3,9 jarigen. (op De Spiegel wordt hier sinds schooljaar 2011 – 2012 mee gewerkt en op De Gouw werd er in schooljaar 2011 – 2012 en 2012 – 2013 mee gewerkt; De Brede School Academie Zaanstad (voor kinderen die met extra ondersteuning de kans krijgen om door te stromen naar hoger vervolgonderwijs)

In 2010 is binnen Zaan Primair een VVE Inspectie Onderzoek uitgevoerd. Hiervoor hebben een aantal ZP scholen zelfevaluaties ingevuld. Op basis van het toenmalige toezichtkader hebben de VVE scholen zichzelf beoordeeld op basis van 23 criteria.

Dit heeft geresulteerd in het overzicht *Stand van zaken 2013, aandachtspunten VVE Inspectie Onderzoek 2010*¹¹. Uit dit overzicht komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- Informatie over Toezichtkader Inspectie en doelgroep-definitie ontbreekt bij de scholen.
- Er is behoefte aan een registratie-systeem / Leerling Volg Systeem t/m groep 2.
- Overzicht van en controle op (bij)scholing ontbreekt.
- Er wordt nog onvoldoende planmatig en opbrengstgericht gewerkt, d.w.z. met streefdoelen en een evaluatie-cyclus.
- Programma's *Ouderbetrokkenheid* zijn nog niet op alle scholen ingevoerd.¹²
- Kwaliteitscontrole op de werkvloer, geïntegreerd in FB-gesprekkencyclus wordt nog niet structureel gedaan.
- Er is niet vastgelegd wat de afspraken zijn over de ureninzet van tutoeren.
- Er is niet op alle scholen sprake van structureel overleg met de voorschool.

In 2013 heeft de Inspectie van het Onderwijs een tussenmonitor uitgevoerd in Zaanstad om de kwaliteit van VVE op gemeentelijk niveau in beeld te brengen op de voor- en vroegscholen.

Hieraan hebben twee Zaan Primair scholen deelgenomen. Dit heeft in april 2014 geresulteerd in de rapportage *Kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie in Zaanstad in 2013*.

Aandachtspunten hieruit voor gemeentelijk VVE beleid zijn:

- Resultaatafspraken
- Ouderbeleid

¹¹ Zie bijlage 2. Stand van zaken 2013, aandachtspunten VVE Inspectie Onderzoek 2010

¹² Sinds schooljaar 2013 – 2014 zijn op alle VVE scholen programma's voor ouderbetrokkenheid ingevoerd.

- Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen
- Externe zorg

De Inspectie beoordeelt de resultaatafspraken opnieuw in december 2014. In 2015 wordt de monitor afgerond met een groot onderzoek in Zaanstad, waaraan alle VVE scholen deelnemen. De noodzaak om de aanbevelingen uit de tussenmonitor 2013 om te zetten in snelle verbeteracties waar in 2015 mee geoogst kan worden is dus groot. Dit onderstreept de urgentie voor het vaststellen van VVE beleid binnen Zaan Primair.

5. Middelen

5.1 Onderwijsachterstanden

VVE is een specifiek onderdeel in de bestrijding van onderwijsachterstanden. Om VVE te kunnen plaatsen in het totale kader van onderwijsachterstandbestrijding volgt hieronder een overzicht van de middelen die de overheid beschikbaar stelt om onderwijsachterstanden te bestrijden:

Indicatie van de bedragen gebaseerd op gegevens uit 2014				
Naam	Bedrag	Doel	Toekennings- criteria	Verantwoordings- kader
Gemeentelijke VVE subsidies	€ 209.719	Uitvoering van de subsidiebeschikking: VVE-programma's, VVE-coördinatie en	Doelgroep- leerlingen	Toezichtkader VVE Inspectie van het Onderwijs

		Scholing personeel		
Rijksbijdrage BOA lumpsum	€ 1.313.000 (incl. 19% bijdrage Verhage) € 1.063.600 (excl. 19% bijdrage Verhage)	Bestrijding onderwijs-achterstanden	Schoolgewicht op basis van opleidingsniveau ouders	Beleid Zaan Primair
BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden (= 19% van de rijksbijdrage BOA lumpsum)	€ 249.400	Versterking doelstelling VVE, m.n. voor de inzet van tutoeren/dubbele bezetting in de VVE-groepen (door een leerkracht of onderwijsassistent)	VVE scholen	Beleid Zaan Primair
Rijksbijdrage Impulsregeling	€ 675.000	Bestrijding onderwijs-achterstanden	Postcode-gebieden op basis van armoede-monitor	Beleid Zaan Primair
totaal	€ 2.197.719			

Deze middelen worden toegevoegd aan het School Formatie Plan, m.u.v. de VVE subsidies, waarvoor een beschikking en een verantwoordingskader van de Inspectie geldt.

Binnen Zaan Primair is nog geen vastgesteld onderwijsachterstandenbeleid waarin deze middelen in samenhang worden ingezet. Het verdient aanbeveling om dit beleid te formuleren, zodat ook voor de uitvoering van onderwijsachterstandbestrijding de, voor Zaan Primair gebruikelijk, cyclus van opbrengstgericht werken plaats kan vinden.

5.2 VVE

Middelen voor VVE beleid komen uit verschillende financiële bronnen.

Er zijn gemeentelijke VVE subsidies, een rijksbijdrage en de inzet van ZP middelen.

Het gaat in totaal om een bedrag van tenminste € 460.000 op jaarbasis.

Daarbij is de inzet van eigen middelen niet meegerekend, omdat deze integraal opgenomen zijn in diverse (school)begrotingen.

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een totaalbedrag van € 209.719

Deze middelen zijn geormerkt voor: materialen, personele inzet, scholing en coördinatie.¹³

Indicatie van de bedragen gebaseerd op cijfers uit 2014				
Naam	Bedrag	Doel	Toekennings-criteria	Verantwoordings-kader
VVE subsidies	€ 209.719	VVE-programma's, VVE-coördinatie en	Doelgroep- leerlingen	Toezichtkader VVE Inspectie van het

¹³ Zie bijlage 3. Aanvraag VVE middelen Zaan Primair 2014-2015

		Scholing personeel		Onderwijs
BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden (= 19% van de rijksbijdrage BOA lumpsum	€ 249.400	Versterking van de doelstelling VVE m.n. voor de inzet van tutoeren/dubbele bezetting in de VVE-groepen (Leerkracht of Onderwijsassistent)	VVE scholen	
Inzet ZP middelen	?			
Totaal	€ 459.119			

De BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden betreft de 19% BOA lumpsum¹⁴ en bestaat uit een bedrag van € 249.400. In de reguliere personele rijksvergoeding 2011 – 2012 wordt op grond van het Besluit Onderwijs aan Anderstaligen (BOA) voor het schoolgewicht een vergoeding verstrekt.

Deze vergoeding is rond 2006 met 19% opgehoogd (motie Verhagen) om VVE te verzorgen.

Dat betekent dat van iedere school, die op grond van het schoolgewicht BOA vergoeding genereert, 19% wordt ingehouden om VVE te verzorgen. Deze gelden worden toegevoegd aan het budget voor de loonkostenbegroting en opgenomen in de School Formatie Plannen van scholen met VVE -groepen.

¹⁴ Zie bijlage 4. Toedeling VVE gelden uit BOA lumpsum 2014 - 2015

De huidige praktijk binnen Zaan Primair:

- Er is duidelijkheid over de doelstelling/inzet/resultaat van de gemeentelijke subsidies VVE. Afspraken hierover worden gemaakt door de gemeentelijke VVE beleidsgroep.

Controle gebeurt periodiek in de vorm van onderzoek en monitoring door de Inspectie van het Onderwijs.

- Er is geen duidelijkheid over de bijdrage van VVE programma's aan de gemeentelijke doelstelling van het Onderwijsplatform: uitstroom van Zaanse leerlingen naar HAVO/VWO conform het aantal van het landelijk gemiddelde.
- Er is geen duidelijkheid over de doelstelling en het resultaat dat met de BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden gerealiseerd dient te worden.
- Er is geen zicht op de besteding van de BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden
- De VVE gelden worden sinds schooljaar 2011 – 2012 volgens eenzelfde verdeelsleutel jaarlijks toegekend: het aantal kleuter-groepen in schooljaar 2011 – 2012 op de 11 toenmalige VVE schoollocaties. De fusies van De Gouw Noorderven/Wibaut, De Spiegel Feniks/Branding en de toevoeging van De Dijk als VVE school zijn in de huidige verdeelsleutel niet verwerkt.
- Niet-VVE scholen met te weinig doelgroep-leerlingen om een groep te vormen, krijgen geen VVE gelden.

5.3 Uitgangspunten voor financieel beleid

1. Het beleid op het gebied van onderwijsachterstandbestrijding wordt expliciet geformuleerd.
2. ZP maakt gebruik van de gemeentelijke VVE subsidies voor het realiseren van VVE beleid.`
3. VVE subsidie voor VVE specialisten wordt toegevoegd aan School Formatie Plan en bedraagt 0,1 WTF per school.¹⁵

¹⁵ VVE scholen krijgen gemeentelijke subsidie voor de inzet van 0,1 WTF VVE specialist per school. Deze inzet is bestemd voor 2 uur algemene VVE coördinatie (wordt jaarlijks toegekend door de gemeente) en 2 uur coördinatie van ouderprogramma's (tijdelijk: voor een periode van 3 jaar en is in schooljaar 2013 – 2014 gestart)

4. Er worden doelstellingen geformuleerd voor de invulling van de BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden.
5. Er worden afspraken gemaakt over de inzet van de BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden.
6. Er wordt uit de Prestatie Box € 50.000 gereserveerd voor niet-VVE scholen met weinig doelgroep-leerlingen, om te werken aan onderwijsachterstandbestrijding in groep 1 en 2.

Concreet betekent dit:

a. Het beleid op het gebied van onderwijsachterstandbestrijding wordt zichtbaar gemaakt door het formuleren van concrete doelen en afspraken over de inzet van middelen. Dit wordt opgenomen in de School Formatieplannen en inde Jaarplannen van de scholen.

b. VVE subsidies worden jaarlijks, conform de afspraken in de gemeentelijke Beleidsgroep VVE, aangevraagd door Zaan Primair. Deze middelen worden ingezet voor:

- programma's/materialen Ouderbetrokkenheid (Zaanse Taaltas en VVE Thuis)
- scholing personeel

(VVE Thuis, De Droomvogel en Woordenschat LOGO 3000/voorscholen)

- inzet personeel (ouderbegeleiders/voorschool; oudercontactpersonen/vroegschool; VVE-specialisten/voorschool)

c. Van de BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden wordt 19% 'afgeroomd' en vervolgens toegevoegd aan het budget van VVE-scholen. Er wordt jaarlijks in het Bestuur Formatieplan een verdeling vastgesteld voor de BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden op basis van het aantal kleutergroepen op VVE scholen en het percentage gewichtenleerlingen 4 & 5 jaar per 1 oktober voor het schooljaar

daarop volgend. De doelstelling voor dit budget is: de inzet van een dubbele bezetting in VVE-groepen.¹⁶

- d. Niet VVE scholen met weinig doelgroep-leerlingen kunnen jaarlijks een beroep doen op de gereserveerde gelden uit de Prestatie Box met een maximum van € 5000, door het indienen van een plan bij het Bestuursteam. Toedelingscriteria zijn: Noodzaak / Analyse / Observatie en/of toetsgegevens van de doelgroep-leerlingen waarvoor wordt aangevraagd, Plan van Aanpak met streefdoelen en Begroting. Achteraf wordt verantwoording gevraagd over de streefdoelen en de begroting.

6. Uitgangspunten voor VVE Beleid Zaan Primair 2014 - 2018

¹⁶ *‘Een hogere dubbele bezetting op de groep gaat samen met hogere scores op taal, vergeleken met geen of een lagere dubbele bezetting. Dit blijkt uit een onderzoek naar deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en de latere ontwikkeling van kinderen’.* (Kohnstamm Instituut)

Op basis van de beschikbare rapportages, kaders, aandachtspunten uit monitoren en speerpunten uit het MJB Zaan Primair 2014 worden de uitgangspunten voor VVE beleid geformuleerd.

Deze uitgangspunten worden hieronder per thema uitgewerkt in concrete voorstellen voor acties.

6.1 Curriculum¹⁷ *Het jonge kind (2 1/2 – 7 jarigen)*

1. Het jonge kind heeft prioriteit binnen de BKC's van Zaan Primair: het fundament moet stevig en breed zijn!
2. Het curriculum voor het jonge kind is het fundament voor de schoolloopbaan.
3. Op alle BKC's staat *spelend leren* in een rijke leeromgeving centraal, zoals beschreven in de notitie '*Het jonge kind in het BKC van Zaan Primair*'.
4. Op alle scholen wordt planmatig, gestructureerd en opbrengstgericht gewerkt met een vooraf vastgesteld curriculum gebaseerd op de kerndoelen .
5. Scholen met doelgroep-leerlingen werken met VVE-programma's .

Concreet betekent dit:

- a. Prioriteit *Het jonge kind* is zichtbaar in Meerjarenplan en alle beleidsnotities van Zaan Primair.
Het kader hiervoor is beschreven in de notitie '*Het jonge kind in het BKC van Zaan Primair*'.
- b. Zaan Primair positioneert zich binnen beleidsgroepen/netwerken/conferenties m.b.t.

¹⁷ Een curriculum is een leerplan (meestal in de vorm van een lesmethode) dat het doel, de leerinhoud, de werkvorm en de media aangeeft voor een reeks educatieve activiteiten en ook de tijdsperiode waarin deze gerealiseerd dient te worden.

Het jonge kind.

- c. In de projectgroepen 2014 – 2015 *Early Childhood, Het bevorderen van onderwijsondersteunend gedrag van ouders, School in de wijk en BKC* wordt het VVE beleid als een van de beleidskaders gebruikt. Onderdelen van deze notitie worden in deze projectgroepen verder uitgewerkt.¹⁸
- d. Er wordt in de kleutergroepen planmatig, gestructureerd en opbrengstgericht gewerkt met thema's uit een bestaande kleutermethode of een zelfgeschreven curriculum dat voldoet aan de SLO-doelen.
- e. Er wordt gebruik gemaakt van een registratie/observatiesysteem en met gegevens hieruit worden groepsplannen/handelingsplannen in overleg met de IB gemaakt, die de basis vormen voor de planning van het lesaanbod. (zie ook 6.2)
- f. Alle scholen met doelgroep-leerlingen werken in de kleutergroepen met een kleutermethode.¹⁹ Deze methodes sluiten aan bij de schoolpopulatie en worden gekozen op basis van het schoolprofiel. Deze keuze wordt in overleg met de voorschool gemaakt.
- g. De VVE monitor-gegevens van de gemeente en Inspectie worden toegevoegd als extra gegevens en meegenomen in de jaarlijkse Zaan Primair evaluatiecyclus van *Resultaten & Opbrengsten*.

¹⁸ Bijlage 5. Overzicht van de uit te werken VVE onderdelen in de projectgroepen 2014 - 2015

¹⁹ Op de VVE scholen van ZP wordt gewerkt met **Startblokken** (De Pionier en Het Palet) en **Piramide**. (De Dijk, De Gouw, De Spiegel, Herman Gorter, Kogerveld, Lindenboom, Voorzaan, In 't Veld)
Scholen die nog een keuze moeten maken, kiezen uit Startblokken of Piramide.

6.2 Resultaatgericht werken binnen een doorgaande lijn

Onder doorgaande lijn verstaan we: *'De samenwerking tussen de voor- en vroegschool in de vorm van gezamenlijke afspraken over de pedagogische visie; lesmethode; aanpak; resultaten; zorg en ouderbetrokkenheid.'*

1. Er is een doorgaande lijn beschreven in alle BKC's van voor- naar vroegschool.
2. Binnen de doorgaande lijn wordt gewerkt aan een curriculum voor het jonge kind op de voorschoolse voorziening.²⁰
3. VVE-scholen nemen Cito taaltoetsen af in groep 1 en 2.²¹
4. Er wordt gewerkt met een Leerling Volg Systeem voor de registratie en monitoring van doelgroep-leerlingen.
5. De Monitor VVE (gemeentelijke resultaatafspraak) wordt gebruikt voor onderzoek naar de realisatie van de gemaakte afspraken en als nulmeting.

Concreet betekent dit:

- a. Elk BKC geeft in het schooljaarplan de afspraken met de voorschool aan m.b.t.
 - o Pedagogische visie
 - o Methode en gezamenlijke thema's
 - o Gezamenlijk gebruik van materialen / lokalen

²⁰ De SLO werkt momenteel i.o.v. het ministerie OCW aan een curriculum voor 3-jarigen met als doel de kwaliteit van het aanbod te verhogen.

²¹ Dit is een criterium uit het toezichtkader van de Inspectie. De gemeente gaat in de toekomst ook toetsen voor de overige ontwikkelingsaspecten verplicht stellen. De Werkgroep Resultaatafspraken & VVE-monitor maakt hier plannen voor.

- Wijze van registratie en evaluatie
- PR en inschrijvingsprocedure
- Overleg, overdracht en zorg
- Ouderbeleid

b. In diverse projectgroepen worden VVE onderdelen uitgewerkt. (zie bijlage 5.)

De onderstaande omschrijving van *methodisch werken* wordt als aanzet meegegeven.

Methodisch werken betekent dat er planmatig gewerkt wordt met een beschreven curriculum dat gebaseerd is op de SLO-doelen.

Het werken met een curriculum heeft als doel de professionals te sturen én te inspireren om de stimulering van jonge kinderen te richten op alle ontwikkelingsgebieden.

Aandachtspunten in het werken met een curriculum voor het jonge kind zijn:

- *pedagogische visie op het jonge kind*
- *visie op ouderbetrokkenheid en aanpak*
- *inrichting van lokalen / rijke leeromgeving / lesmateriaal*
- *wijze van observatie en registratie en evaluatie*
- *kennis van 'spelend leren'*

6.3 Personeel en scholing

1. Personeel (alle leerkrachten in groep 1 en 2) is specifiek deskundig op het gebied van het jonge kind.

2. Zaan Primair doet een aanbeveling aan de kinderopvangpartners over de deskundigheid van het personeel in de vroegschool. (zie bijlage 5.)
3. Personeel van BKC's met een VVE-programma (leerkracht en tutor) is VVE gekwalificeerd.
4. Alle VVE-scholen hebben een VVE-specialist.
5. Budget voor VVE beleid uit BOA bijdrage Verhage/ VVE gelden wordt geormerkt voor de inzet van tutoren.²²
6. VVE expertise wordt Zaan Primair breed benut op niet VVE scholen.

Concreet betekent dit:

- a. De Zaan Primair Academie draagt zorg voor de leergang *Het jonge kind* en verwerkt in deze leergang de uitgangspunten van BKC/VVE beleid.
- b. De leergang het jonge kind wordt gecertificeerd.
- c. Alle personeelsleden werken aantoonbaar aan hun professionele ontwikkeling en zijn geregistreerd in het Lerarenregister. Leerkrachten die in groep 1 en 2 werken, volgen de leergang *Het jonge kind*. Dit wordt door de directeur meegenomen in de POP – gesprekken en de gesprekkencyclus Functioneren/Beoordelen.
- d. Scholingsprogramma's VVE , gesubsidieerd door de gemeente en uitgevoerd door SBZW worden gecontinueerd, zodat personeel altijd geschoold is.

²² 'Een hogere dubbele bezetting op de groep gaat samen met hogere scores op taal, vergeleken met geen of een lagere dubbele bezetting. Dit blijkt uit een onderzoek naar deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en de latere ontwikkeling van kinderen'. (Kohnstamm Instituut)

- e. De VVE-specialist is verantwoordelijk voor de uitvoering van de VVE programma's, de samenwerking met de vroeg-school en de invoering van de afspraken uit het VVE-coördinatorenoverleg.
- f. De uren-inzet van tutores als dubbele bezetting op een groep wordt geoormerkt in het School Formatieplan en is als kwaliteits-indicator opgenomen in het jaarlijkse evaluatie formulier. (zie bijlage 6.)
- g. In de gemeentelijke Beleidsgroep VVE neemt Zaan Primair de uitgangspunten van deze notitie mee als input voor het gemeentelijke Handboek VVE.
- h. In het DB en adjunct-overleg wordt het leren van elkaar specifiek geagendeerd m.b.t. het benutten van de VVE expertise voor niet VVE-scholen. De Zaan Primair Academie verzorgt eventueel workshops op basis van de behoefte.
 - i. Mogelijkheden op intranet worden ingezet voor het delen van VVE expertise.

6.4 Kwaliteitszorg: cyclus van uitvoering, verantwoordelijkheid en aansturing

1. Er is bij ZP een integrale beleidsvoering en borging van VVE beleid binnen andere beleidsterreinen.
2. Aansturing/controle/functioneren-beoordelen van VVE leerkrachten, de VVE-specialist en de inzet van middelen m.b.t. VVE doelstellingen valt onder verantwoordelijkheid van de directeur.
3. Controle en beoordeling van resultaten VVE en inzet middelen t.b.v. VVE personeel valt onder

verantwoordelijkheid van de clusterdirecteuren.

4. De VVE-specialist coördineert de uitvoering van de VVE programma's op de school en de samenwerking met de vroeg-school.
5. De bovenschoolse VVE coördinator is de schakel tussen de ZP beleidsmedewerker onderwijs en de VVE specialisten.

Concreet betekent dit:

- a. Kwaliteitsbewaking van de VVE resultaten valt onder integrale verantwoordelijkheid van de directeur i.o.m. de VVE-coördinator op school. Hiervoor is een evaluatie-formulier²³ beschikbaar, dat jaarlijks gebruikt wordt om de resultaten in kaart te brengen en bij te sturen.

In oktober 2014 wordt dit formulier ingevuld als opmaat voor de tussenmonitor van de Inspectie, die in december 2014 Zaanstad zal beoordelen op de Resultaatafspraken. Naast deze verantwoording aan de gemeente wordt het formulier ook intern gebruikt voor verbeteringen en aanpassing van beleid en uitvoering van VVE.
- b. De ontwikkeling van VVE beleid wordt binnen Zaan Primair ondergebracht bij een beleidsmedewerker onderwijs. Zij stuurt de bovenschoolse VVE-coördinator aan en neemt deel aan de gemeentelijke VVE Beleidsgroep.
- c. De praktische organisatie en aansturing t.b.v. de uitvoering van VVE beleid binnen Zaan

²³ Zie bijlage 6. Evaluatie formulier VVE Zaan Primair, september 2014

Primair is de taak van de bovenschoolse VVE coördinator. Zij leidt het VVE-coördinatorenoverleg binnen ZP. Dit overleg is gericht op afstemming en uitwisseling.

7. Samenvatting en aanbevelingen

Samenvatting

Het beschrijven en vaststellen van VVE beleid binnen Zaan Primair is een belangrijke stap in het borgen van de kwaliteit en een impuls voor verdere ontwikkeling. Het maakt zichtbaar dat Zaan Primair prioriteit geeft aan de voor- en vroegschoolse periode in het BKC: het fundament voor het jonge kind moet stevig en breed zijn. Het fundament wordt gelegd met bewezen methodes en een planmatige aanpak. Het onderwijs wordt uitgevoerd door professionals met specifieke kennis op het gebied van het jonge kind.

Zaan Primair spreekt zich expliciet uit over de visie en sturing op onderwijsachterstandsbeleid en de bijbehorende middelen hiervoor. De uitkomst hiervan wordt opgenomen in de cyclus van het kwaliteitsbeleid. VVE beleid wordt, als specifiek onderdeel van onderwijsachterstandbeleid, hierdoor een geïntegreerd onderdeel van het totale beleid.

VVE beleid binnen Zaan Primair doet recht aan de jarenlange opgebouwde expertise van de VVE scholen. De expertise wordt door deze notitie zichtbaar gemaakt en de waarde ervan wordt hiermee erkend. Zaan Primair is een lerende organisatie en stelt professionals in staat om excellent te worden op het vakgebied: *het jonge kind*. Leren van elkaar door overdracht van kennis en collegiale consultatie is onderdeel van dit leerproces. De opgedane expertise op het gebied van VVE wordt gedeeld en benut door niet VVE scholen.

Zaan Primair geeft, mede door VVE beleid, vorm aan een moderne visie op onderwijs in de 21^e eeuw met de opvoedingspartners in het BKC: ouders, kinderopvang, Centrum Jong, sport & cultuur en wijkteams. Zaan Primair stuurt op integrale beleidsontwikkeling, waardoor de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen (BKC, Huisvesting, Leerstofaanbod, Ouderbeleid, Personeel/Scholing) zichtbaar wordt en de doelstellingen van de beleidsterreinen elkaar versterken.

Aanbevelingen

- In alle BKC's van ZP is een contactpersoon voor het jonge kind, als aanspreekpunt en belast met de contacten en samenwerking met de vroeg-school, kinderdagverblijven en Centrum Jong.
- Intranet wordt gebruikt voor het toegankelijk maken van materialen, lesaanbod en kennis over VVE programma's.
- Op termijn wordt het VVE beleid geïntegreerd in de notitie '*Het jonge kind in het BKC van Zaan Primair*'.
- In de leergang '*Het jonge kind*' is aandacht voor differentiatie op ervaringsniveau en kennis van VVE programma's
- Zaan Primair went haar invloed aan in het gemeentelijke Onderwijsplatform, om de Nederlandse Taalprogramma's voor ouders zo dicht mogelijk bij/op de basisscholen aan te bieden.
- Bij de keuze voor de aanschaf van een LVS wordt rekening gehouden met de mogelijkheid om het algemene welbevinden van het kind te monitoren/registreren.

Bijlage 5. Evaluatie formulier VVE Zaan Primair, september 2014 (in te vullen door directeuren i.s.m. VVE-coördinatoren)

Gebaseerd op indicatoren uit de *Werkinstructie Toezichtkader VVE Inspectie*, oktober 2013

en op de conceptrapportage *De kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie in Zaanstad 2013*, versie 29 april 2014

Ingevuld door			
Naam school:			
Naam directeur en VVE-coördinator:			
Datum:			
Indicatoren	+	-	opmerkingen
A. Indicator <i>Basisvoorwaarde Kwaliteit</i>			
1. Dubbele bezetting minimaal 10 uur per week (2 leerkrachten of 1 leerkracht + 1 onderwijs-assistent) of (max. 16 kleuters met 1 leerkracht)			
2. Alle leerkrachten/onderwijs-assistenten van groep 1 en 2 zijn geschoold in VVE-programma's			
3. (Bij) Scholing VVE-programma is niet langer dan 5 jaar geleden			
4. Jaarlijks Opleidingsplan (opgenomen in personeelsbeleid): leerkrachten van groep 1 en 2 volgen regelmatig bijscholingen op gebied van VVE en/of onderwijs aan het jonge kind			
B. Indicator <i>Ouders</i>			
Ouderbeleid			
1. Ouderbeleid is vastgelegd in Jaarplan school/VVE			
2. Ouderbeleid heeft concrete doelen			
3. Ouderbeleid omvat analyse van de ouderpopulatie			
4. Ouderbeleid is vraaggestuurd, d.w.z. op basis van			
5. Ouderbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd en conclusies leiden tot aanpassing van beleid			
Informatie en communicatie			
6. Ouders zijn geïnformeerd over alle aspecten van de vroegschool en de bijbehorende afspraken			
7. Informatie is voor ouders voldoende toegankelijk (indien nodig vertaald)			
8. Er zijn heldere procedures beschreven en er worden geschikte communicatiemiddelen gebruikt, zodat ouders vooraf weten wat er verwacht wordt en hoe het VVE-programma werkt.			
9. De leerkracht heeft gecheckt of ouders alle informatie begrepen hebben			
Intake			
10. Er wordt een standaard intake-formulier gebruikt en ingevuld voor alle kinderen			

11.	De intake gebeurt mondeling met de ouders			
Ontwikkelingsstimulerende activiteiten thuis				
12.	Er is een gerichte aanpak afgestemd op de behoefte van de ouder (bv. Zaanse Taaltas, VVE thuis)			
13.	Minimaal 50% van de ouders doet thuis aantoonbaar activiteiten			
14.	Ouders worden individueel ondersteund door de leerkracht/onderwijsassistent			
15.	Leerkrachten vragen ouders en kinderen terug te koppelen wat zij thuis gedaan hebben m.b.v. 'ouderboekje'			
16.	Leerkracht kan aantonen dat juist ouders van kinderen met achterstand thuis activiteiten doen ? (dat is toch iedereen?)			
Participatie ouders in vve-activiteiten				
17.	Er worden ouderbijeenkomsten georganiseerd			
18.	Minimaal 50% van de ouders participeert in de ouder- bijeenkomsten (opkomst wordt geregistreerd)			
19.	Er is een aanbod van inloop-activiteiten aan het begin van de ochtend/middag			
20.	Ouders worden gestimuleerd om mee te doen aan inloop-activiteiten			
Ouders worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind				
21.	In de 10 minuten-gesprekken worden de ouders geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind (2 à 3 x per jaar)			
22.	Bij zorgpunten worden ouders direct geïnformeerd			
23.	In 10 minuten-gesprekken worden observatie-gegevens besproken			
24.	In 10 minuten-gesprekken worden concrete afspraken gemaakt over wat leerkracht en wat ouder doet om de ontwikkeling verder te stimuleren.			
25.	Leerkrachten voeren informele gesprekken met ouders bij brengen en halen			
C. Indicator Kwaliteit van de uitvoering van VVE				
1.	Er wordt gewerkt met een Jaarrooster en een Week-/Dagplanning			
2.	Het Jaarrooster en de Week/Dagplanning worden gevolgd voor alle kinderen			
3.	In de Weekplanning staat welke doelen nagestreefd worden			
4.	Planningen worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld			
5.	In de Weekplanning blijkt een opklimmende moeilijkheidsgraad			
6.	In de Weekplanning blijkt een gedifferentieerd aanbod in leeftijd en ontwikkelingsniveau			
7.	Voor de FB-gesprekken van de VVE medewerkers gebruikt de directeur de criteria zoals genoemd onder C2 en C3			
D. Indicator Ontwikkeling, begeleiding en zorg				
Volgen van leerlingen				
1.	De beginsituatie van elk kind is vastgelegd			
2.	Gegevens van de voorschool worden gebruikt			
3.	Er wordt een gestructureerd observatie-instrument gebruikt op de 4 vve-domeinen			

4. Het observatie-instrument wordt regelmatig en systematisch gebruikt door de leerkracht			
5. Er zijn minimaal 4 observatiemomenten in de kleuterjaren			
6. Bij alle kinderen worden Cito-toetsen Taal en Rekenen afgenomen (M1, E1, M2, E2)			
7. Observatie- en toetsgegevens zijn vastgelegd in een LVS			
Planmatige begeleiding			
8. Het aanbod van zorg en begeleiding wordt geëvalueerd			
9. Er is specifieke zorg en begeleiding voor taalontwikkeling: er wordt hoog ingezet op woordenschat			
10. Er wordt regelmatig geëvalueerd of de kinderen de aangeboden woorden beheersen			
11. Leerkrachten melden kinderen aan voor externe zorg			
12. Leerkrachten volgen ontwikkeling van leerlingen met extra zorg			
13. De school volgt de VVE leerlingen tot en met groep 4			
E. Indicator Kwaliteitszorg			
1. Er is een VVE-coördinator binnen school			
2. De IB van school adviseert de VVE leerkrachten			
3. De kwaliteit van de VVE wordt geëvalueerd d.m.v. een jaarlijks klassenbezoek door: VVE-coördinator / IB / VVE-trainer Voor het klassenbezoek wordt een kijkwijzer gebruikt Er wordt gekeken naar Ouderparticipatie; Aanbod en afspraken; Kennis/vaardigheden van de leerkrachten; Inrichting van de ruimte; Zorgstructuur en Observatiesysteem; Doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool			
4. Op basis van het klassenbezoek wordt een rapportage gemaakt			
5. Op basis van de rapportage wordt een verbeterplan opgesteld en uitgevoerd.			
6. De wijze van VVE evaluatie is opgenomen in het school-jaarplan			
7. In de schoolgids is een specifiek visie opgenomen op het geven van onderwijs aan kleuters, gekoppeld aan een analyse van de leerling-populatie (gebaseerd op de beleidsnotitie "Het jonge kind in het BKC", april 2014 ZP)			
F. Indicator Doorgaande lijn			
1. De VVE-coördinator draagt zorg voor structureel overleg met de voorschool			
2. Er is afstemming in het aanbod tussen de voor- en de vroegschool			
3. De vroegschool krijgt van de voorschool een standaard overdrachtsdocument (= door de gemeentelijke Beleidsgroep VVE opgesteld: VVE-indicatie; ontwikkelingsniveau; VVE-programma; duur van deelname, zorg en wijze van begeleiding)			
4. Er is minimaal 4x per jaar overleg tussen leidsters van de voorschool en leerkrachten.			
G. Indicator Opbrengsten			
1. In de schoolgids staat is beleid vastgelegd t.a.v. het verlengen van de kleuterperiode			
2. Minder dan 12% van de kleuters heeft een verlengde kleuterperiode			
3. Als meer dan 12% van de kleuters een verlengde kleuterperiode heeft, kan de school hiervoor een goede onderbouwing geven.			

Definitie doelgroep-leerlingen, gehanteerd zoals afgesproken in de gemeentelijke VVE Beleidsgroep:

- Kinderen van 2 tot 6 jaar met een leerlinggewicht (0,3 of 1,2) op basis van de nieuwe gewichtenregeling (sinds aug. 2006)
- Kinderen met leerlinggewicht 1, die meertalig worden opgevoed, maar onvoldoende Nederlands aangeboden krijgen.
(de opvoedtaal thuis is niet Nederlands)
- Kinderen met een aantoonbare (taal)achterstand. (indicatie door Centrum Jong)

De vier VVE-domeinen zijn: taal, rekenen, motoriek en sociaal emotioneel.

**Bijlage 6. Overzicht van de uit te werken onderdelen m.b.t het jonge kind in de projectgroepen
2014 – 2015**

1. Projectgroep *Breed Kindcentrum*

- a. Doorgaande ontwikkelingslijn: wat verstaan we binnen ZP daaronder en welke instrumenten/werkwijze zetten we daarvoor in?
- b. Warme/koude overdracht tussen vroegschool en voorschool: wat zijn de concrete afspraken, wie voert ze uit, wie controleert ze? Welke formulieren gebruiken we hierbij of ontwikkelen we hiervoor?
- c. Vaststellen curriculum voor 2 – 4 jarigen: hoe wordt dit in gezamenlijkheid met de kinderopvangpartners vormgegeven? (zie ook SLO: is bezig met beschrijving van curriculum)
- d. Zaan Primair overlegt met PABO's over het opleidings-curriculum m.b.t. het jonge kind en maakt afspraken om tot verbetering van hun curriculum te komen.

2. Projectgroep *Early Childhood*

- a. Curriculum 4 – 6 jarigen:
 - Welke kwaliteitseisen stelt ZP aan een zelfgeschreven curriculum als er geen methode gebruikt wordt?
 - Planmatig, gestructureerd en opbrengstgericht werken in groep 1 en 2: hoe ziet dat er op BKC's van ZP uit?
- b. Meetinstrumenten voor leeropbrengsten:
 - Inventarisatie van mogelijk te gebruiken meetinstrumenten
 - Advies voor de keuze voor ZP
 - Advies voor de cyclus van meten-analyseren-plannen-aanbieden-evalueren en bijstellen.
- c. Leerling Volgstelsel t.b.v. het jonge kind:
 - Advies voor de keuze van een LVS binnen ZP (bv. KIJK of GOLD)

3. Projectgroep *Het bevorderen van onderwijsondersteunend gedrag van ouders.*

- a. Hoe kan de VVE-expertise m.b.t. ouderbetrokkenheid benut worden voor niet VVE-scholen?

De onderstaande omschrijving van *methodisch werken* wordt als inspiratie meegegeven.

Methodisch werken betekent dat er planmatig gewerkt wordt met een beschreven curriculum dat gebaseerd is op de SLO-doelen.

Het werken met een curriculum heeft als doel de professionals te sturen én te inspireren om de stimulering van jonge kinderen te richten op alle ontwikkelingsgebieden.

Aandachtspunten in het werken met een curriculum voor het jonge kind zijn:

- *pedagogische visie op het jonge kind*

- *visie op ouderbetrokkenheid en aanpak*
- *inrichting van lokalen / rijke leeromgeving / lesmateriaal*
- *wijze van observatie en registratie en evaluatie*
- *kennis van 'spelend leren'*